

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2024-09-19

Diarienummer:
SCN-2024-00350

Handläggare:
Helene Löwgren

Ansökan om verksamhetsbidrag 2025 – Föräldraföreningen mot narkotika

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** för år 2025 bevilja Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) bidrag med 280 830 kr.

Ärendet

Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) ansöker om bidrag med 542 000 kronor för år 2025. Verksamhetsåret 2024 beviljades FMN 277 500 kr.

FMN arbetar företrädesvis med stödjande verksamhet och rådgivning för anhöriga till personer med olika former av missbruksproblem. Det stödjande arbetet består till stor del av individuella rådgivningssamtal, samtal i grupp, även kallade självhjälpsgrupper samt information och kunskapsutbyte genom olika temakvällar. FMN kan utifrån sin långa erfarenhet av att arbeta stödjande och rådgivande konstatera att behovet av hjälp stadigt ökat.

FMN söker medel för omkostnader som krävs för att kunna bedriva stödjande och rådgivande verksamhet inom ramen för missbruksfrågor samt arbete med spridning av information. Det inbegriper bland annat kostnader för lokal- och personal.

Förvaltningen bedömer att FMN:s verksamhet harmonierar med nämndens krav, riktlinjer och bedömningskriterier.

Förvaltningen föreslår att FMN beviljas ett bidrag om 280 830 kr.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten för strategiskt stöd, socialförvaltningen.

Föredragning

Föreningslivets verksamheter kompletterar den verksamhet nämnden bedriver inom det sociala området.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshandlingen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

Föräldraförening mot narkotikas ansökan

Föräldraföreningen mot narkotika söker 542 000 kronor för omkostnader som krävs för att kunna bedriva stödjande och rådgivande verksamhet inom ramen för missbruksfrågor. Det inbegriper bland annat kostnader för lokal- och personal.

FMN beskriver i sin ansökan att rådgivningsbehovet ökat och att det är av stor vikt att föreningen är tillgänglig för dem som söker stöd, och därför finns det behov av en kanslist. Den anställde kanslisten arbetar på 25% och en del av kostnaden bekostas med hjälp av lönebidrag från arbetsförmedlingen. Detta lönebidrag kan eventuellt minska eller utebli. Utöver en kanslist, söker föreningen inför 2025 medel för att deltidsanställa en rådgivare, tillika informatör. Insatser från föreningens medlemmar i form av ideellt arbete räcker inte till. Föreningen menar att de skulle nå ut bredare med information med en deltidsanställd.

Delårsuppföljning

FMN arbetar med stödjande rådgivning för närstående till personer med missbruksproblem (droger, alkohol och andra typer av missbruk) vilket är kärnan i föreningens verksamhet. Under första halvåret 2024 har verksamheten fortsatt det stödjande arbetet dels genom individuella rådgivningar, genom självhjälpsgrupper och via temakvällar. Under vårterminen har styrelsen identifierat en sårbarhet i att ha få rådgivare och de har därför påbörjat ett arbete med att se över hur de kan öka antalet rådgivare.

FMN erbjuder *individuell rådgivning* till såväl vuxna som till ungdomar oavsett vilken relation den närstående har till personen med missbruksproblem. Bakgrunden är att ett missbruk inte sällan drabbar hela familjen och ibland också andra än den närmaste släkten. Därför erbjuder föreningen rådgivning till alla som söker FMN:s stöd. Och det kan vara föräldrar, makar, sambor, syskon, far och morföräldrar, vänner och andra berörda. Under första halvåret av 2024 har rådgivning skett vid 36 tillfällen samt ett 10-tal telefonrådgivningar.

Föreningen arbetar även med att erbjuda stöd genom självhjälpsgrupper där deltagarna får möta och byta information och erfarenheter med andra i samma situation. Självhjälpsgrupperna leds utav en erfaren ledare och träffarna planeras utifrån ett utarbetat program. Under första halvåret 2024 har föreningen haft åtta träffar med totalt 45 deltagare i självhjälpsgrupper.

I mars valdes ny styrelse och ny ordförande och mycket tid har lagts ned under våren på att bland annat se över interna rutiner och uppdatera arbetssätt, se över föreningens ekonomi och kostnader samt uppdatering av hemsidan.

Förvaltningens bedömning

Föreningen uppfyller de krav och villkor nämnden ställer. FMN:s verksamhet främjar både individer och grupper behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, dels direkt genom ett individanpassat stöd till närstående, dels indirekt genom att erbjuda anhöriga, utökad familj, vänner med flera ett sammanhang där man kan tillgodogöra sig kunskap och förståelse för hur man bäst kan hjälpa och stötta någon som är fast i ett missbruk.

Genom sitt opinionsbildande arbete i form av marknadsföring, informationsinsatser bland annat i skolor, kampanjer med mera når FMN personer och grupper i behov av stöd och hjälp. På så vis kan föreningen sägas bidra till att sprida kunskap, öka engagemanget i frågor som rör missbruk och riskbruk samt stimulera möjligheterna för personer som befinner sig i någon form av socialt utanförskap att komma vidare.

Med sin verksamhet arbetar FMN i enlighet med socialtjänstlagen såtillvida att de aktivt arbetar med att förebygga och motverka missbruk bland barn, unga och vuxna, erbjuder rådgivning där behov finns, så som exempelvis samtal i familjer, med familjemedlemmar/utökad familj, där det finns ett behov av att bearbeta någon form av konflikt.

Socialnämnden har en rad verksamheter som vänder sig till personer i missbruk, både ett aktivt sådant likväl som att erbjuda stöd till personer för att upprätthålla ett liv i nykterhet. Här är det förvaltningens bedömning att FMN:s verksamhet är ett kvalitativt komplement till den verksamhet nämnden bedriver inom ramen för sitt ordinarie uppdrag.

Utöver detta har förvaltningen tagit del av FMN:s delårsredovisning och bedömer att den på ett tjänligt sätt redogör för den verksamhet som bedrivits under första halvåret av 2024.

Utifrån den beskrivna verksamheten samt den uppföljning som gjorts av föregående års verksamhet är det förvaltningens bedömning att FMN lever upp till både nämndens krav och kriterier som tagits fram för verksamhetsbidrag. Förvaltningen föreslår att FMN beviljas ett bidrag om 280 830 kr.

Barnkonsekvensanalys

Många barn växer upp i familjer där det finns problem med missbruk, psykisk ohälsa eller våld. Flera av dessa problem kan också förekomma samtidigt i en och samma familj. Svåra uppväxtförhållanden ökar risken för att barnen i framtiden själva ska utveckla psykisk eller fysisk ohälsa och eget missbruk.

Viktiga skyddsfaktorer för barn och unga som växer upp i familjer där det förekommer problem av ovanstående karaktär är bland annat att:

- föräldrarna får det stöd de behöver
- det finns andra stödjande vuxna i barnets närhet
- barnet får stöd i skolan

- barnet har goda vänner
- barnet har en egen förmåga att hantera situationen

Det här beslutet påverkar både barn och ungdomar. Bedömningen är att beslutet är bra då det stärker möjligheten för vuxna att vara ett stöd för barn och ungdomar som befinner sig i någon form av missbruk, men också indirekt i de fall barn och ungdomar själva är anhöriga och har en förälder/syskon/vän/annan relation till någon som har ett nuvarande eller tidigare missbruk.

Ekonomiska konsekvenser

Föreningen Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) beviljades föregående år 277 500 kr och i år föreslås föreningen beviljas 280 830 kr. Ökningen av bidraget är en uppräknig av föregående års verksamhetsbidrag.

Under 2024 beviljar nämnden cirka 15 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2025 beräknas bli cirka 16 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 19 september 2024.
- Bilaga 1, ansökan om socialnämndens bidrag till föreningar 2025.
- Bilaga 2, medel till civila samhället 2025

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör